Tarih Bilimine Giriş — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 7 soru

1. Aşağıdakilerden hangisi yazılı bir tarihî kaynağa örnektir?

A) Kitabe

B) Seramik kap

C) Savaş alanı

D) Geleneksel oyun

E) Mimari kalıntı

2. Tarih araştırmalarında olayların meydana geliş sırasını belirlemek için aşağıdaki kavramlardan hangisi kullanılır?

A) Coğrafya

B) Diplomasi

C) Kronoloji

D) Etnografya

E) Paleografya

3. Bir tarihçinin olayları neden ve sonuçlarıyla birlikte ele alması aşağıdakilerden hangisini sağlar?

A) Olayların tarihlerini tamamen değiştirmeyi

B) Kanıt kullanma gereğini ortadan kaldırmayı

C) Tarihî olayları tek bir nedene indirgemeyi

D) Olaylar arasındaki bağlantıları daha iyi açıklamayı

E) Bütün yorum farklılıklarını yok etmeyi

4. Tarihçinin geçmişi değerlendirirken dönemin şartlarını dikkate alması aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine uygundur?

A) Olayları kanıtsız biçimde yorumlamaya

B) Geçmiş ile bugün arasındaki farkları yok saymaya

C) Tarihî bilgileri değişmez hükümler olarak görmeye

D) Sadece sözlü aktarımlara güvenmeye

E) Dönemin koşullarını göz önünde bulundurarak değerlendirme yapmaya

Cumhuriyetin İlanı, Malazgirt Savaşı ve Yazının İcadı farklı alanlara ilişkin tarihî olaylardır. Bu olayların geçmişteki yerini ve niteliğini belirlemede tarih biliminin yönteminden yararlanılır.

5. Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Tarihî olayların tümü askerî gelişmeler çerçevesinde değerlendirilir.

B) Tarihî olayların aydınlatılmasında belgelerden sonra sözlü aktarımlar esas alınır.

C) Tarih bilimi, yalnızca siyasi olayları konu edinir.

D) Tarihî olayların aydınlatılmasında en önemli unsur belgelerdir.

E) Tarihî olayların aydınlatılmasında olayların sınıflandırılması yeterlidir.

Bir arkeolojik buluntunun incelenmesinde Kimya alanından, “Karbon 14” metodundan ve kimyasal analizlerden yararlanılmaktadır.

6. Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu inceleme sürecine ilişkin söylenemez?

A) Kimya, buluntuların orijinalliğini kimyasal analizlerle belirler.

B) Kimya, “Karbon 14” metoduyla buluntuların dönemini ve orijinalliğini tespit eder.

C) “Karbon 14” metodu, buluntuların hangi döneme ait olduğunu ve coğrafi kökenini belirler.

D) “Karbon 14” metodu, buluntuların hangi döneme ait olduğunun belirlenmesinde kullanılır.

E) Kimya, “Karbon 14” metoduyla buluntuların hangi döneme ait olduğunu tespit eder.

7. Tarih Bilimine Giriş kapsamında, “tarih içerisinde basılan paraları inceler” tanımıyla belirtilen yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kronoloji

B) Epigrafi

C) Nümismatik

D) Diplomatik

E) Paleografya

Cevap Anahtarı

1. A	2. C	3. D	4. E	5. D
6. C	7. C			

Çözümler

1. Kitabeler üzerinde yazılı bilgiler bulunduğu için birinci el yazılı kaynak niteliğindedir.

2. Kronoloji, olayları zaman bakımından sıralayarak aralarındaki önce-sonra ilişkisini ortaya koyar.

3. Neden-sonuç ilişkisi, olayların yalnızca ne zaman gerçekleştiğini değil, nasıl ve niçin ortaya çıktığını anlamayı sağlar.

4. Geçmişi kendi döneminin şartları içinde değerlendirmek, günümüz ölçütlerini geçmişe doğrudan uygulama yanılgısından kaçınmayı sağlar.

5. Cumhuriyetin İlanı, Malazgirt Savaşı ve Yazının İcadı farklı alanlara ait örneklerdir; bu nedenle tarihî olayların aydınlatılmasında belgelerin temel unsur olduğu belirtilir. Siyasi olaylarla sınırlama, tarih alanının kapsamını daraltır; olayları sınıflandırmak ise belgeye dayalı incelemenin yerini tutmaz.

6. Kimya, “Karbon 14” metoduyla buluntuların ait olduğu dönemi ve orijinalliğini kimyasal analizlerle tespit eder. Coğrafi köken belirleme ifadesi bu kapsamda yer almadığı için söylenemez; diğer ifadeler dönem veya orijinallik belirleme bilgisini korur.

7. C, tarih içerisinde basılan paraları inceleyen bilim dalıdır. A, E, B ve D ise bu tanımın karşılığı değildir; verilen tanım doğrudan Nümismatik alanını belirtir.

Bu soruları online çöz, sonucunu hemen gör: akillisoru.com/dene